

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **B. N. P.**, zastoupená Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 4. 2020, č. j. 4 Az 12/2018 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 1. 2018, č. j. OAM-667/ZA-ZA11-HA12-2017, neudělil žalobkyni dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, mezinárodní ochranu. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí žalobu, kterou Městský soud v Praze (dále jen „*městský soud*“) jako nedůvodnou zamítl rozsudkem ze dne 14. 4. 2020, č. j. 4 Az 12/2018 – 26.

[2] Při posuzování věci vycházel městský soud z následujícího skutkového stavu. Dne 15. 8. 2017 požádala žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Přitom uvedla, že chce zůstat s rodinou (děti, matka, sestra) v ČR. Vyrostla zde a nemá kam jít. V minulosti jí byly opakovaně zamítnuty žádosti o povolení k pobytu v ČR, bylo jí též uloženo správní vyhoštění. Rozhodnutí o uložení správního vyhoštění však bylo zrušeno ve správním soudnictví s tím, že jeho následkem by byl nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobkyně. Žalovaný v napadeném rozhodnutí (tj. v rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, jak je specifikováno v odstavci [1] výše) vycházel z toho, že důvodem žádosti žalobkyně byla snaha o legalizaci pobytu v ČR. Tento důvod žalovaný neshledal azylově relevantním.

[3] Po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl městský soud k závěru, že žaloba není důvodná a rozhodnutí žalovaného shledal v souladu se zákonem. Zdůraznil, že žalobkyně měla od roku 2004 na území ČR platné pobytové oprávnění, o které přišla vlastní nedbalostí, neboť včas nepožádala o jeho prodloužení. Měla se pokusit získat oprávnění k pobytu standardní cestou přes registrační systém v zemi původu. Institut mezinárodní ochrany neslouží podle soudu k tomu, aby se žalobkyně jeho prostřednictvím snažila o legalizaci pobytu v ČR. Žalobkyně musí nadále postupovat podle předpisů cizineckého práva. Jakkoli si byl městský soud vědom, že vyhoštění žalobkyně je s ohledem na její rodinné poměry v podstatě nemožné a nachází se tak v určitém právním „meziprostoru“, nelze hledat řešení v institutech azylového práva.

Existence rodinných vazeb na území ČR a integrace žalobkyně a jejích příbuzných v české společnosti není sama o sobě důvodem pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

[4] Kasační stížnost podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) formálně z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatelka předně uvádí, že městský soud se s její žalobní argumentací vypořádal. Jeho závěry by však byly relevantní pouze za předpokladu, pokud by svět nadále fungoval normálním a předvídatelným způsobem. Městský soud však opomenul, že v době jeho rozhodování došlo k výrazné změně skutkového stavu, spočívající ve vypuknutí epidemie onemocnění označovaného jako SARS CoV-2. Ačkoli k této změně došlo až po vydání správního rozhodnutí napadeného žalobou, nemůže soud od této okolnosti odhlédnout. Stěžovatelka nemá v důsledku epidemie možnost vyřídít si pobytové oprávnění v ČR přes zastupitelský úřad v zemi původu. Přijímaná opatření pro boj s epidemií se na celém světě nepředvídatelně mění takřka každý den, což měl vzít městský soud v potaz. Stěžovatelce sice není podrobně známo, jaká konkrétní opatření platí ve Vietnamu, avšak je přesvědčena, že v jejich důsledku jí hrozí nelidské a ponižující zacházení. Osoby vracející se ze zahraničí jsou v počtu desítek tisíc nedobrovolně internovány ve vojenských zařízeních, což je známo i z českých médií. Stěžovatelce a její rodině hrozí vážná újma, pokud bude v této době nucena k vycestování z ČR. Podle ní jsou splněny podmínky minimálně pro udělení doplňkové ochrany.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí pro nedůvodnost a ztotožňuje se se závěry městského soudu v napadeném rozsudku. Je přesvědčen, že městský soud nebyl povinen přihlížet k mimořádné situaci spojené s pandemií koronaviru, neboť se jednalo o období dočasné. V současné době je již situace stabilizovaná a řada omezujících opatření byla zrušena v ČR i ve světě a stav se pomalu navrácí k normálu (žalovaný adresoval své vyjádření kasačnímu soudu dne 3. 7. 2020 – poznámka Nejvyššího správního soudu). Druhým podstatným důvodem, proč městský soud nepochybil, je podle žalovaného okolnost, že rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany neukládá stěžovatelce povinnost vycestovat z území ČR. Má tak možnost si další pobyt upravit v režimu cizineckého zákona, proti případné povinnosti vycestovat může brojit jinými právními prostředky.

[7] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[8] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Přijatelnost kasační stížnosti by rovněž dle výše citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, zakládala zásadní pochybení krajského (zde městského) soudu při výkladu hmotného či procesního práva, pokud by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky.

pokračování

[9] V zájmu stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Stěžovatelka v kasační stížnosti žádné důvody její přijatelnosti neuvedla. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatelka v zásadě souhlasí se závěry městského soudu, pouze upozorňuje na významnou změnu skutkového stavu spočívající v propuknutí pandemie koronaviru a následném přijetí řady omezujících opatření po celém světě. Podle stěžovatelky byl městský soud povinen tuto okolnost zohlednit při svém rozhodování, byť nastala až po vydání žalobou napadeného správního rozhodnutí.

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a žádné pochybení městského soudu ve smyslu výše uvedeného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, neshledal. Přijatelnost kasační stížnosti by v obecné rovině mohlo zakládat, pokud by městský soud skutečně přehlédl takovou změnu skutkového stavu, jež by mohla mít za následek návrat stěžovatelky jako žadatelky o mezinárodní ochranu do země původu, v níž by jí hrozila újma na životě či osobní svobodě na základě její rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či pro její politické přesvědčení (zásada *non refoulement*). Touto vadou však dané rozhodnutí městského soudu netrpí.

[11] K obdobným námitkám, jako nyní vznáší stěžovatelka, se již Nejvyšší správní soud v nedávné judikatuře vyjádřil. V usnesení ze dne 9. 9. 2020, č. j. 3 Azs 185/2020 – 63, přitom uvedl, že „[p]okud se jedná o námitky týkající se nezohlednění epidemiologické situace ve Španělsku, k těm postačí uvést, že žalovaný rozhodoval o žádosti stěžovatele v době před vypuknutím pandemie nemoci COVID-19. V průběhu řízení před krajským soudem pak stěžovatel v tomto směru nevznesl žádnou argumentaci, přičemž v jejím uplatnění mu nic nebránilo. K tomu lze připomenout, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, a že v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s. při přezkoumání rozhodnutí vychází krajský soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. V projednávané věci přitom nepřipadá v úvahu ani prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. na podkladě zásady *non-refoulement* zakotvené v čl. 33 Ženevské úmluvy, neboť se nejedná o případ, kdy by měl být stěžovatel vrácen do země, ve které by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení.“

[12] Výše uvedené dopadá i na nyní projednávaný případ. Stěžovatelka v průběhu řízení před městským soudem neuplatnila žádnou argumentaci spojenou s vypuknutím pandemie koronaviru, ač byl napadený rozsudek vydán dne 14. 4. 2020 a na území ČR byl v této souvislosti vyhlášen nouzový stav (a s tím spojená mimořádná opatření) již dne 12. 3. 2020. K tomu lze pro úplnost dodat, že stěžovatelka byla na základě plné moci zastoupena advokátem, tedy právním profesionálem, již v řízení o žalobě, nic jí tak nebránilo v uplatnění daných tvrzení. Zdejší soud dále v podrobnostech odkazuje na své usnesení ze dne 24. 9. 2020, č. j. 6 Azs 243/2020 – 25, ve kterém se vypořádal s obdobně koncipovanými námitkami stejného právního zástupce, jenž zastupuje stěžovatelku i v tomto případě (viz odstavec 10 a násl. citovaného usnesení).

[13] Žádnou právní otázku, ať již z oblasti práva hmotného či procesního, k níž by byl nucen se vyjádřit za účelem sjednocování judikatury, Nejvyšší správní soud v projednávané věci nenalezl.

[14] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[15] Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 18. února 2021

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu